

วารสารวิชาการ ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 ประจำเดือน มกราคม - กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2553

Clinic center

ศูนย์เครือข่ายเพื่อแก้ไขปัญหาและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นจังหวัดพิษณุโลก

รางวัลชนะเลิศ
การประกวดตราสัญลักษณ์ (Logo)
(Clinic center)

รางวัลชนะเลิศ
เงินสด
30,000 บาท





สารพันอาชีพ :

ม้าแฟนซี

โดย.....คามิน คุ้มแพทย์

วารสาร Clinic Center ในฉบับนี้ ได้เปิดคอลัมน์ใหม่ "สารพันอาชีพ" ขึ้นเพื่อนำความรู้เกี่ยวกับการทำมาหากิน ประกอบอาชีพรูปแบบต่าง ๆ มาบอกเล่ากับเพื่อนสมาชิก โดยเล็งประโยชน์สำหรับบุคลากรภาครัฐ เพื่อเป็นข้อมูลให้เกิดความเข้าใจด้านการประกอบอาชีพของประชาชน อันจะส่งผลต่อการให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริมพัฒนาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และสำหรับประชาชนจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนางานอาชีพของตนต่อไป

....



ซึ่งที่ไปที่มานั้น สืบเนื่องมาจากการเข้าทำประชาคมของ Clinic Center ในชุมชนท้องถิ่นอำเภอต่างๆทั้ง 9 อำเภอของจังหวัดพิษณุโลก เมื่อปี 2552 ซึ่งผลของการทำประชาคมนั้น นอกจากปัญหาความต้องการเรื่องสาธารณูปโภคสาธารณูปการแล้ว เรื่องเศรษฐกิจการทำมาหากินก็คือปัญหาหลักของพี่น้องประชาชนทุกท้องที่ของจังหวัด ซึ่งองค์การบริหารส่วนจังหวัดพิษณุโลก โดยกองส่งเสริมคุณภาพชีวิตและกองการศึกษาฯ ได้ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องดังกล่าวและดำเนินโครงการด้านการศึกษาดูงาน ฝึกอบรมให้ความรู้ในการประกอบอาชีพแก่พี่น้องประชาชนมาโดยตลอด และวารสาร Clinic Center ขอเป็นส่วนหนึ่งของแรงขับเคลื่อนดังกล่าวด้วยคอลัมน์ **"สารพันอาชีพ"** และอาชีพแรกที่จะแนะนำให้ผู้อ่านทุกท่านได้รู้จักกันก็คือ อาชีพ **"การเลี้ยงม้าแฟนซี"** มนุษย์รู้จักที่จะนำม้ามาเลี้ยงเพื่อใช้แรงงาน การคมนาคม การสงคราม รวมถึงเป็นอาหารมาไม่ต่ำกว่า 5,000 ปีมาแล้ว สำหรับประเทศไทยนั้นม้า รุ่นแรก ๆ นั้นสัญนิฐานว่าเข้ามาจากเมืองจีน เพื่อราชการศึกสงคราม และม้าก็คือยุทธปัจจัยสำคัญของกองทัพโบราณ โดยปรากฏเด่นชัดในรัชสมัยสมเด็จพระนเรศวรมหาราช และสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ซึ่งได้รักษาเอกราชและความเป็นไท ไว้ให้กับคนรุ่นหลัง ก็ได้อาศัยม้าไว้เป็นเครื่องมือสำคัญในการสงคราม

สำหรับจังหวัดพิษณุโลกนั้นมีการเลี้ยงม้ามายาวนานแต่ก็ไม่ปรากฏหลักฐานชัดเจนซึ่งอาจสืบย้อนไปถึงสมัยยุคม้าศึกสงครามเลยทีเดียว แต่จากหลักฐานที่พอสืบค้นได้นั้นการเลี้ยงม้าในจังหวัดพิษณุโลกเฟื่องฟู





จากการเป็นหัวเมืองชุมทางรถไฟ ซึ่งในสมัยที่รถยนต์ยังไม่เข้ามามีบทบาทในการคมนาคมนั้น ม้ามีความสำคัญเป็นอย่างมากในการคมนาคมภายในจังหวัด ประกอบกับพิษณุโลกในอดีตคือชุมทางของการค้าขาย ปศุสัตว์ และม้าจึงทำให้การเลี้ยงม้าในอดีตเฟื่องฟูเป็นอย่างมาก ต่อมาเมื่อรถยนต์เข้ามาแทนที่การเลี้ยงม้าจึงซบเซาลง และซ้ำร้ายเมื่อประชาชนส่วนหนึ่งนิยมบริโภคเนื้อม้าจึงทำให้ม้าไทยแทบจะสูญพันธุ์ไปในปัจจุบัน

ในวันนี้ตลาดม้าที่ยังคงอยู่นั้นจะเป็นม้าแข่งสายพันธุ์ต่างประเทศเสียเป็นส่วนมาก ม้าแต่ดั่งเดิมนั้นจะถูกใช้งานจำกัดเพียงงานทางวัฒนธรรมและในท้องถิ่นห่างไกลเท่านั้น และอีกส่วนหนึ่งที่ตลาดกำลังเปิดออกก็คือ ตลาดม้าสวยงาม หรือ "ม้าแฟนซี" นั่นเอง

ม้าแฟนซี คือม้าที่มีลวดลายสีสันแปลกตา ซึ่งเป็นภาวะการด่างขาวตามธรรมชาติ เช่นเดียวกับการด่างของพันธุ์ไม้ที่พบเห็นได้ทั่วไป ลวดลายสีสันที่สวยงามนี่เองทำให้ม้าด่างเป็นที่ต้องตาของธุรกิจการท่องเที่ยว และเป็นทางหนึ่งที่จะให้ม้าไทยได้กลับมาอีกครั้ง เช่นเดียวกับช้างที่ตกงานจากยุคการทำอุตสาหกรรมป่าไม้

และ Clinic Center ฉบับนี้ขอพา ทุกท่านเข้าไปสัมผัสธุรกิจการเลี้ยงม้าแฟนซีผ่านคอกม้ามีสุโขของคุณสัญญา มีสุโข เกษตรกรผู้อยู่ในแวดวงของการเลี้ยงม้าของพิษณุโลกมาตั้งแต่รุ่นปู่ยาวนานร่วม 50 ปีมาแล้ว ซึ่งคอกเลี้ยงม้าแห่งนี้ตั้งอยู่ในเขตเมืองพิษณุโลกนี่เอง บริเวณวัดจันทร์ ตะวันตก ข้างถนนวังจันทน์เลาะริมแม่น้ำน่าน











คุณสัญญาเล่าให้ฟังว่าการเลี้ยงม้าในปัจจุบันถ้าไม่ใช่ฟาร์มม้าแข่ง ก็จะเป็นการเลี้ยงม้าเพื่อธุรกิจนันทนาการและการท่องเที่ยว ไม่ว่าจะเป็นการโชว์ม้า ศูนย์ฝึกสอนการขี่ม้า และม้าบริการนักท่องเที่ยวตามสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ซึ่งกลุ่มหลังนี้มีความต้องการม้าที่สวยงาม และไม่สูงใหญ่เกินไปนัก ม้าแฟนซีโดยเฉพาะสายพันธุ์ดั้งเดิมจึงสามารถตอบสนองตลาดในส่วนนี้ได้เป็นอย่างดี

การเลี้ยงม้าแฟนซีนั้นมีข้อดีของธุรกิจอยู่ที่ราคาขายนั้นสูงเมื่อเทียบกับต้นทุนที่ลงไป แต่ทั้งนี้ก็ขึ้นกับความสามารถในการผลิตม้าที่มีคุณลักษณะที่ดีเป็นที่ต้องการของตลาด สำหรับการเลี้ยงม้าแฟนซีนั้น จำเป็นต้องใช้ความเอาใจใส่พอสมควร เพราะม้าเป็นสัตว์ที่อ่อนไหว และจำเป็นต้องดูแลให้มีสุขภาพจิตดีด้วยนอกจากสุขภาพร่างกาย ส่วนเรื่องอาหารนั้น จะให้อาหารเป็นหญ้าสด ข้าวโพดฝักอ่อน กากถั่วเหลือง และเสริมด้วยอาหารข้นสำหรับเลี้ยงวัว ซึ่งหากดูแลดีแม่ม้าจะตกลูกได้ปีละครั้ง และสามารถขายลูกม้าได้ภายใน 1 ปี

สำหรับปัญหาหลักที่ต้องดูแลมากเป็นพิเศษก็คือเรื่องโรคระบาด ซึ่งม้าไม่ใช่สัตว์เศรษฐกิจ จึงไม่ได้รับการดูแลจากองค์กรด้านปศุสัตว์ ทำให้ผู้เลี้ยงต้องดูแลรับผิดชอบเองทั้งหมด จึงเป็นหน้าที่ที่ผู้เลี้ยงจะต้องศึกษาเรื่องโรคและการดูแลป้องกันเป็นอย่างดี ซึ่งในเรื่องนี้คุณสัญญาได้เล่าถึงปัญหาให้เราฟังว่า ปัจจุบันมีการลักลอบนำเข้าม้าจากด่านแม่สอด ทำให้เกิดมีโรคระบาดมากมาย ตลอดจนโรคที่ไม่เคยมีมาก่อนสร้างความเดือนร้อนให้เกษตรกรผู้เลี้ยงม้าเป็นอย่างมาก จึงขอให้ภาครัฐช่วยเข้มงวดกับการค้าปศุสัตว์ตามแนวชายแดนให้มากยิ่งขึ้นด้วย

จากการได้ชมคอกม้าและพูดคุยกับคุณสัญญา ทำให้เราได้รู้จักกิจกรรมที่น่าสนใจกิจกรรมหนึ่ง นั่นคือ 'อาชาบำบัด' หรือ Hippotherapy ซึ่งมีการวิจัยแล้วว่าสามารถสร้างเสริมพัฒนาการให้กับเด็กกลุ่มสมาธิสั้นได้เป็นอย่างดี และนอกจากนี้ยังมีการนำมาใช้ในการบำบัดกลุ่มเด็กออทิสติกที่มีปัญหาทางด้านการควบคุมการเคลื่อนไหวของร่างกาย ซึ่งได้ผลเป็นที่น่าพอใจเช่นกัน ซึ่งเป็นกิจกรรมบำบัดที่กำลังได้รับความนิยมจากผู้ปกครองของเด็กกลุ่มปัญหาดังกล่าว หว่ามีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูง แต่เป็นเรื่องน่ายินดีว่าในอีกไม่นานจังหวัดพิษณุโลกของเราจะมีการจัดกิจกรรมอาชาบำบัดด้วยเช่นกัน และทางทีมงาน Clinic Center จะติดตามนำเรื่องของอาชาบำบัดมาบอกเล่าในฉบับต่อ ๆ ไป

